

Josef Kučera

Retence a stabilita v ortodontické léčbě

POMŮCKY PRO KAŽDODENNÍ PÉČI O ZUBY S ROVNÁTKY

CURAPROX

 WWW.CURAPROX.CZ

ALIGNER SYSTEM

ALL IN ONE PLACE

eezysmile[®]

www.eezysmile.sk

made in slovakia

Josef Kučera

Retence a stabilita v ortodontické léčbě

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

MUDr. Josef Kučera, Ph.D.

Ortodontické oddělení, Stomatologická klinika 1. LF UK a VFN v Praze

RETENCE A STABILITA V ORTODONTICKÉ LÉČBĚ

Recenzenti:

MUDr. Magdalena Koťová, Ph.D.

Doc. MUDr. Miloš Špidlen, Ph.D.

Vydání odborné knihy schválila Vědecká redakce nakladatelství Grada Publishing, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2023

Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2023

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

jako svou 8909. publikaci

Odpovědná redaktorka Mgr. Jitka Straková

Sazba a zlom Jan Šístek

Obrázky dodal autor

Obrázky 2.1, 2.4, 3.4, 4.4 a 5.3a překreslila dle podkladů autora Jana Nejtková

Počet stran 88

Praha 2023

Vytiskla TISKÁRNA V RÁJI, s.r.o., Pardubice

Grantová podpora: IGA MZČR NT14189-3/2013

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků, což není zvláštním způsobem vyznačeno.

Postupy a příklady v této knize, rovněž tak informace o léčích, jejich formách, dávkování a aplikaci jsou sestaveny s nejlepším vědomím autorů. Z jejich praktického uplatnění však pro autory ani pro nakladatelství nevyplynou žádné právní důsledky.

ISBN 978-80-247-1376-2 (ePub)

ISBN 978-80-247-1375-5 (pdf)

ISBN 978-80-271-3874-6 (print)

Obsah

Předmluva	7
Úvod	8
1 Úvod do problematiky retence a stability ortodontické léčby	9
2 Fyziologické změny na zubních obloucích	12
3 Biologická podstata recidivy	17
3.1 Parodontální tkáň a jejich přestavba	17
3.2 Měkké tkáňe a jejich vliv na stabilitu	19
3.2.1 Změna tvaru zubních oblouků	20
3.3 Okluzální faktory	22
3.3.1 Pravidelný chrup	22
3.3.2 Gnatologické aspekty ortodontické léčby	26
3.4 Růst čelistí a jeho vliv na poléčebnou stabilitu	29
4 Stabilita po ortodontické léčbě a její hodnocení	32
4.1 Způsoby hodnocení dlouhodobých změn	32
4.2 Stabilita po ortodontické léčbě a prediktory nestability	37
5 Retenční aparáty	41
5.1 Snímací retenční aparáty	41
5.1.1 Deskové aparáty	42
5.1.2 Fóliové retenční aparáty	44
5.1.3 Mezičelistní retenční aparáty	45
5.2 Fixní retainery	48
5.2.1 Materiály používané k výrobě fixních retainerů	50
5.2.2 Postup při výrobě a lepení fixních retainerů	51
5.2.3 Selhání a nežádoucí účinky fixních retainerů	54
5.2.4 Efektivita fixních retainerů	61
6 Retenční protokoly	63
6.1 Doba retence	67
6.2 Režim retence	68
6.3 Volba retenčního aparátu	68
Závěr	70
Literatura	71

Přehled použitých zkratk	84
Rejstřík	85
Souhrn	88
Summary	88

Předmluva

Tato monografie velmi obohacuje českou ortodontickou literaturu. Je v ní zpracováno téma, které je stále aktuální nejen pro ortodontické specialisty, ale i pro zubní lékaře a pro poměrně významnou část naší populace.

V České republice je ortodontické léčení relativně dostupné pro potřebné pacienty s nepravidelnostmi v postavení zubů, zubních oblouků a čelistí. Ortodontickým léčením a aparáty různých typů je dosaženo zlepšení a většinou velmi dobrých výsledků. Ortodontické léčení je relativně krátkodobé, obvykle v rozsahu dvou až tří let. Po ortodontické léčbě přichází problém, který je zpracován v této knize – jak co nejdéle udržet výsledek ortodontické léčby, zachovat estetické a funkční uspořádání chrupu.

Kniha velmi důkladně shrnuje nejnovější výsledky studií faktorů, které mohou ovlivnit stabilitu výsledku ortodontické léčby. Nejde jen o recidivu ortodontické anomálie, ale také o změny na chrupu v čase desítek let v období dospělosti. Jsou podrobně popsány fyziologické změny na zubních obloucích ve stálém chrupu u ortodonticky léčených i neléčených dospělých. Pro tyto změny se někdy používá název „stárnutí chrupu“. Rozbor faktorů způsobujících změny je široký včetně diskuse ke gnatologickým aspektům statické a dynamické okluze.

Rozsáhlá kapitola je věnována retenčním aparátům, aparátům udržujícím výsledek ortodontické léčby. Je podrobně popsána jejich konstrukce včetně možných selhání. U skupiny vzácných, neočekávaných komplikací jde o významný osobní přínos autora knihy do světové odborné literatury.

Monografii uzavírá přehled způsobů retence používaných v různých zemích, a to jak v užití různých retenčních aparátů, tak v intenzitě a délce retence.

Kniha bude velmi užitečná nejen pro specialisty v oboru ortodoncie a pro zubní lékaře, ale bude zajímavá i pro řadu pacientů, kteří přišli do styku s ortodontickou léčbou.

prof. MUDr. Milan Kamínek, DrSc.